

Sygn. akt V KO 91/21

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 8 grudnia 2021 r,
kwestii przyjęcia wniosku skazanego z art. 148 § 1 k.k.

A. K.

o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 maja 2013 r. sygn. akt II AKa (...)
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w P.
z dnia 7 lutego 2013 r., sygn. akt XVI K (...),
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Skazany A. K. pismem z dnia 11 maja 2021 r. skierowanym do Sądu Apelacyjnego w (...) zwrócił się z wnioskiem o uchylenie wyroku tego Sądu z dnia 21 maja 2013 roku , sygn. akt II AKa (...), „gdyż ujawniły się nowe poprzednio nieznane okoliczności”. Następnie podał, że jego żona wychowywała się w rodzinie „alkoholowej, gdyż jej ojciec był alkoholikiem”. Po śmierci ojca zaczęła popadać w depresję. Zażywała leki uspokajające i leczyła się w (...) Ośrodku Zdrowia Psychicznego. Miała dwie próby samobójcze, które udał się. Krótco przed zdarzeniem zawarła dwie polisy ubezpieczeniowe na życie na które uposażyła syna. Była świadoma, że jak popełni samobójstwo to te polisy nie będą zrealizowane. Wniósł sprawę rozwodową. Schował gadżety erotyczne żonie, które miały być dowodem w sprawie rozwodowej. To mogło spowodować pogorszenie stanu

psychicznego żony. Nie powołano biegłego z zakresu pożarnictwa, czy pożar powstał w wyniku ładowania telefonu, ewentualnie biegłego, czy żona mogła być w takim stanie psychicznym by sama się podpalić. Sądy nie zwrócili uwagi na opinię biegłego z zakresu pożarnictwa, która określała czas powstania pożaru.

Nadto w oddzielnym piśmie skazany wniósł o "wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, w osobie adw. C. W.", przy czym już tego wniosku w żaden sposób nie uzasadnił.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści opisanego wniosku o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność. Dlatego też należało odmówić jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest jednoznaczne stanowisko, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. Zaznaczyć przy tym należy, że w art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca sformułował obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania z punktu widzenia jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Z brzmienia tego przepisu wynika, że sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Decydująca jednak jest sama treść wniosku o wznowienie, który może być oczywiście bezzasadny z różnych powodów, na co wskazuje użyte wyrażenie "w szczególności".

Oczywista bezzasadność wniosku złożonego w niniejszej sprawie wynika przede wszystkim z jego treści, która skonfrontowana z przepisami regulującymi instytucję wznowienia postępowania skutkuje tylko taką oceną tegoż wniosku. Tą ocenę wniosku implikują wręcz - wyłącznie zawarte w nim twierdzenia. Tym bardziej, że to na wnioskodawcy ciążył obowiązek, co najmniej, uprawdopodobnienia zaistnienia podstaw do wznowienia postępowania w rozumieniu wymogów wskazanych w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego, zwłaszcza w art. 540 § 1, 2 i 3 k.p.k. Dopełnienie tej powinności w sposób należyty warunkowało by dopiero możliwość wyznaczenia mu

adwokata z urzędu dla sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania, bądź też sporządzenia opinii o braku podstaw do dokonania tej czynności. Zestawienie treści pisma skazanego inicjującego niniejsze postępowanie z treścią przywołanych przez niego wyroków obydwu Sądów pozwala wnioskować o tym, że skazany traktuje instytucje wznowienia postępowania jako szansę na ponowienie przeprowadzonego już w jego sprawie (prawomocnie) postępowania. Przy czym w istocie żadnych nowych dowodów nie zgłasza i konkretyzuje, a snuje jedynie przypuszczenia co do możliwych do przeprowadzenia w jego sprawie środków dowodowych, nie wskazując ich jednakże wprost i nie podając, jak ich przeprowadzenie mogłoby dowodzić błędności prawomocnego wyroku wydanego w postępowaniu, którego to wznowienia się domaga. Równocześnie skazany całkowicie abstrahuje od tego materiału dowodowego, który był podstawą uznania jego sprawstwa przypisanej mu zbrodni. Dodać też należy, iż jest to już kolejny wniosek o wznowienie postępowania w sprawie skazanego. W poprzednim, który złożył w dniu 2 października 2017 r. także powoływał się na wcześniejsze leczenie psychiatryczne żony, podejmowane przez nią próby samobójcze, uposażenie w polisie na życie syna Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie V KO 79/17 odmówił przyjęcia tego wniosku, na co zaskarżył się skazany, ale Sąd Najwyższy w rozszerzonym składzie postanowieniem z dnia 20 lutego 2018 r. sygn. akt V KO 79/17 nie uwzględnił jego zażalenia. Podobnie we wcześniejszym wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania również były podnoszone kwestie związane z leczeniem się w przeszłości przez pokrzywdzoną w (...) Ośrodku Zdrowia Psychicznego, ale i ten wniosek Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2015 r. sygn. akt V KO 9/15 oddalił.

Równocześnie zawarte w przedmiotowym piśmie skazanego inicjującym niniejsze postępowanie stwierdzenia na temat opinii biegłego z dziedziny pożarnictwa są na tyle ogólne i nie konkretne, iż trudno potraktować je jako prezentujące „nowe dowody” i to takie, które w wysokim stopniu prawdopodobieństwa miałyby wykazywać, że skazany przypisanej mu prawomocnie zbrodni zabójstwa swojej żony nie popełnił.

Tymczasem przepis art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. stanowi, że wznowia się postępowanie, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na zaistnienie trzech okoliczności wymienionych w § 1 pkt 2 lit. a – c. Strona przywołująca te nowe dowody lub fakty powinna zatem wykazać, że nie były one jej znane przed datą uprawomocnienia się orzeczenia. Skazany tych powinności nie dopełnił, domaga się w istocie jedynie dokonania kontroli prawidłowości już przeprowadzonej oceny materiału

dowodowego sprawy prawomocnie zakończonej, co już nie jest w postępowaniu wznowieniowym możliwe.

Brak jest zatem podstaw do uznania zasadności zgłoszonego przez skazanego w przedmiotowym wniosku żądania – tym bardziej tylko w taki sposób uzasadnionego.

Podkreślenia przy tym wymaga, że regulacja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro skazany nie podał w swoim wniosku okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania.

Z tych też względów orzeczono, jak na wstępie.